

BRYGGERIKLUBBENS:

medlemsblad - 2 - 2008

Innehåll 2008 nr 2

=====

- Redaktörens spalt 2
- Ordföranden har ordet 3
- Bryggeriklubben & Nils Oscar Company AB 5
- Protokoll från styrelsemöte 10
- Årets etikett 2007 12
- My Goodness My Guinness. 201-årigt bryggeri ett av världens största familjeföretag i sex generationer 13
- Brev till Bryggeriklubben 16
- Sveriges ölbryggerier - en reseguide 16
- Ölet tar en omväg 17
- Information från kassören och redaktören 18
- Botten upp! Ölålskare från hela landet släckte törsten när SM i hembryggd öl avgjordes 19

- BRYGGERIKLUBBEN -

FÖRENING FÖR SAMLARE OCH BRYGGERIINTRESSERADE

KLUBBEN BILDADES 1982 OCH BESTÅR AV PERSONER I NORDEN
 MED ETT AKTIVT INTRESSE FÖR BRYGGERIINDUSTRIN

STYRELSE:

Sören Borgström (ordförande), Ingmar Strannevik (vice ordförande),
 Roger Svensson (sekreterare), Rickard Laisfeldt (kassör), Ove Grip (övrig ledamot)

Medlemsbladets redaktör: Ove Grip, tel: 026-12 55 40, E-post: annalena.grip@telia.com

Bryggeriklubbens medlemsblad utkommer som regel 4 ggr/år

Manusstopp: 1/3, 1/6, 1/9 och 1/12

Föreningens postgiro: 37 74 32-0 Föreningens bankgiro: 5304-6942

Föreningens E-postadress: bryggeriklubben@yahoo.com

Adresser:

Sören Borgström, Runvägen 6, 137 55 Tungelsta, tfn 08-500 306 41, 070-342 31 51
 Ingmar Strannevik, Centrumvägen 10, 458 30 Färgelanda, tfn 0530-921 66
 Rickard Laisfeldt, Medlevägen 281, 931 98 Skellefteå, tfn 0910-20 02 59, 070-653 18 08
 Ove Grip, Bäverstigen 22, 806 41 Gävle, tfn 026-12 55 40, 0708-63 17 75
 Roger Svensson, Skrehallsvägen 22, 460 20 Sjuntorp, tfn 0520-44 21 24, 070-699 35 60

REDAKTÖRENS SPALT

Hej!

Jag har åter lyckats sätta ihop ett medlemsblad för Bryggeriklubben. När jag räknade efter fann jag att det är det 64:e numret som jag har varit ansvarig för. Det var vid firandet av klubbens tioårsjubileum i Grängesberg 1992 som jag blev vald till styrelseledamot och redaktör. Och varför nämner jag nu detta?

Jo, som framgår av Sörens spalt så överväger jag att sluta som redaktör. Anledningen är dock inte helt den som Sören nämner. Det är visserligen sant att jag sedan lång tid själv har kopierat upp bladet på min arbetsplats, oftast en sida/blad i taget, och sedan kopieringen blivit klar lagt upp bladen i mellan 9 och 15 högar och sedan sorterat ihop dem till ett färdigt medlemsblad och häftat ihop dem. Men

detta arbete kan vi köpa från en kopieringsfirma.

Vad vi däremot inte kan köpa är allt övrigt arbete, nämligen att under tre månader samla ihop material till bladet och klippa, kopiera och klistra ihop detta till ett färdigt medlemsblad. Det är dessvärre väldigt få medlemmar som lämnar några bidrag till bladet, så ibland får jag nästan inte ihop material så det räcker. Sören är visserligen pålitlig med sitt historiska material men i övrigt går inte ens ena handens fingrar åt för att räkna de bidragslämnande medlemmarna.

Förutom att framställa själva medlemsbladet tillkommer följande. Ca 30 olika etiketter ska sorteras upp i drygt 100 olika högar och högarna ska stoppas i lika många små kuvert. Därefter ska medlemsbladen, ca 130, tillsammans med kuverten och de etiketter som inte ryms i små kuvert (från Nils Oscar

forts. s. 4

rolförenden har ordet!

Tungelsta i juni 2008.

Hej igen, bästa läsare.

Vi har nu fått lite distans till det trevliga vårmötet på Tärnö Säteri och i Nyköping den 17 maj och jag vill begränsa mig här till att framföra ett hjärtligt TACK till Nils Oskar Companys Vd Jonas Kandefelt och de personer som tog hand om oss vid vårt besök, d.v.s. Frank Wärme och Horst Fritze. Nils Oscar är ju unikt i dagens bryggerisverige, i och med att de kan producera allt ” från ax till strupe ”. De odlar och mältar själva för de produkter de själva brygger och bränner. Detta har mig veterligen aldrig förekommit tidigare i vårt land och kanske inte heller någon annan stans i världen. Bryggeriets produkter har erhållit ett stort antal priser, såväl på Stockholms Beer and Whisky Festival samt i USA på deras stora festivaler, där öl från hela världen är med och tävlar. Senast i april fick Nils Oscar Rökporter 2007 en bronsmedalj i en förmodligen mycket svår ölklass. Tidigare har deras Barley Wine och Imperial Stout erhållit ännu bättre resultat, vilket innebär mycket potenta brygder även internationellt.

Vi önskar företaget lycka till i deras omfattande exportsatsningar.

För många av klubbens medlemmar, är det nu höstmötet de ser fram emot och då händer det som styrelsen diskuterade redan hösten 2007. Vi kommer i samband med besöken i Alafors och Grebbestad att dela ut pins med anknytning till dessa bryggerier och det är ett nytt samlarområde som vi nu har tagit initiativ till. Meningen är att vi skall lansera 2 nya pins varje år och de skall ha anknytning till de bryggerier som vi besöker. Om de bryggerier vi besöker redan har ett eget pins eller inte ger oss tillstånd till att ta fram ett sådant, så försöker vi att ta fram ett från ett nedlagt bryggeri. Det skall bli intressant att följa detta projekt.

På styrelsemötet den 18 maj i Nyköping, så framförde Ove Grip att han eventuellt kommer att sluta som redaktör för vårt medlemsblad. Anledningen till detta skulle vara problemet att Ove inte kommer att själv kunna kopiera medlemsbladet när han går i pension.

Detta vore mycket tråkigt, då Ove har gjort ett fantastiskt gott arbete som redaktör under alla de år som han har varit redaktör. Kanske är det bristen på uppskattning från de samlande medlemmarna som fått honom till dessa tankar och detta i kombination med obefogat gnäll från en del medlemmar till och från? Problemet med kopieringen borde inte vara svårt att lösa, då är det betydligt svårare att ersätta Ove som redaktör. Jag hoppas att vi kommer på en lösning av hur medlemsbladet kommer att produceras och att Ove fortsätter som redaktör.

Jag önskar dig en lång och skön sommar.....

Ove

redaktörens spalt...forts. från sid.2

och Slottskällan) stoppas i lika många stora kuvert som ska slickas igen och förses med stämplor och frimärken.

Som jag nämnde vid det senaste årsmötet (i Falkenberg), så tar det tar i princip minst en tid motsvarande en dryg normal arbetsvecka att färdigställa ett utskick av ett medlemsblad. Det är detta som får mig att överväga att lämna uppdraget som redaktör.

Men nog om detta nu. Frågan om jag ska vara kvar som redaktör för medlemsbladet får diskuteras vid nästa årsmöte.

Jag tänker fortsättningsvis behandla två ämnen. Det första är den svenska alkoholpolitiken. Jag har i medlemsbladet tagit in en artikel från Expressens nätupplaga den 7 juni 2008 med rubriken Ölet tar en omväg. Där nämner författaren bl.a. följande.

45 miljoner liter svenskt öl produceras varje år direkt till gränshandeln i Danmark och Tyskland. Svenska långträdare kör tusentals onödiga mil och lossar sin kluckande last i städer som Helsingör, Puttgarden, Burg, Kiel, Flensburg och Travemünde. I dessa städer köper sen prismetvetna svenskar ölet till lågrpris och kör hem det igen. I spåren följer miljöförstöring, missade skatteintäkter, missbruk och kriminalitet. Denna efter skattehöjningen på öl växande handel är en absurd konsekvens av svensk alkoholpolitik. Ni kan själva läsa fortsättningen i artikel.

Som framgår av artikeln finns ytterligare två artiklar i samma ämne i Expressens nätupplaga, nämligen den 8 juni 2008 med rubriken Bårs tillbaka till Sverige och den 9 juni med rubriken Gränshandeln påverkar inte alkoholpolitiken. Jag tycket att det skulle vara lite överdrivet att publicera även dessa två artiklar i bladet, varför jag nöjer med mig att redogöra för dem här.

I artikeln den 8 juni konstateras igen att miljontals liter svenskt öl för svenska konsumenters räkning transporteras till de tyska gränsstäderna för att sedan köras hem igen. I Border shop i Puttgarden kan bilister med båtbiljetten köpa starköl av märkena Pripps, Mariestad och Norrlands Guld för 37,45 kr flaket, dvs. 1,56 kr burken eller en åttondel av priset på Systemet. Enligt artikeln förekommer det att bilister kan köra 100 mil för att köpa den billiga ölen i Tyskland. Den

svenska ölskatten är således inte särskilt bra för miljön och numera säkert inte heller bra för något annat.

Artikeln den 9 juni består till största delen av en intervju med folkhälsoministern Maria Larsson, som bekräftar att riksdagens skatteutskott på prov velat sänka ölskatten för att bromsa ölresorna till Tyskland men att förslagen stoppats av regeringen. På frågan om regeringen vill göra något för att stoppa de ur miljösynpunkt förkastliga ölresorna till Tyskland och den därmed stora förlusten av ölskatter blir svaret nej.

Enligt Maria Larsson var anledningen till höjningen av ölskatten den 1 januari 2008 EU:s krav på att beskatta öl och vin lika. Av den anledningen höjdes ölskatten medan vinskatten sänktes. Att sänka vinskatten till samma nivå som ölskatten kom dock inte i fråga.

Av artikeln framgår klart att regeringen tycker att allt är OK med den nuvarande ölskatten både ur miljö- och alkoholpolitisk synpunkt. Jag är övertygad om att de svenska bryggerierna inte delar den uppfattningen.

Det andra ämnet som jag vill ta upp är de problem som de brittiska pubarna har. Enligt en artikel i Dagens Nyheter den 29 mars i år går över 50 i pubar i Storbritannien i graven varje månad. Inte nog med det. Den minskade konsumtionen av öl har medfört att ett trettio-tal bryggerier i Storbritannien har lagts ned och 2 000 personer har förlorat sina jobb.

Vilken är då anledningen till detta elände? Ölet har blivit så dyrt att ölskonsumtionen i Storbritannien är på sin lägsta nivå sedan 1930-talet. Det är pubarna som är de stora förlorarna. Jämfört med 1979, då ölkonsumtionen noterade sin högsta nivå, har pubbesökarnas lager- och bitterbeställningar minskat till hälften.

1990 drack britten i snitt 3,8 pint i veckan (en pint är nästan 57 cl). 2006 var den siffran nere i 3,1 och nedgången väntas fortsätta eftersom starkt ökade råvarupriser får priset att skjuta i höjden. Och nu aviserar den brittiska regeringen dessutom ytterligare skattehöjningar på alkohol.

Hög alkoholskatt orsakar tydligen elände inte bara i Sverige.

Vi får se om vi hörs igen i detta medium.

Reaktören

Bryggeriklubben & Nils Oscar Company AB

Lördagen den 17 maj 2008 var det åter dags för en av årets två höjdpunkter, nämligen Bryggeriklubbens bryggeribesök. Den här gången hade Nils Oscar Company bjudit in till visning m.m. av företagets mälteri, bränneri och bryggeri. Bryggeriklubbens medlemmar samt anhöriga och andra inbjudna, sammanlagt 41 personer skulle resa till Nyköping denna dag.

Nils Oscar är Sveriges enda bryggeri med eget mälteri. Under devisen "Från jord till bord" odlar man och mältar kornet på Tärnö Säteri, där också företagets bränneri finns, för att brygga ölet i bryggeriet i centrala Nyköping. På säteriet, som har anor från 1400-talet har företagets ägare också sin bostad.

Programmet inleddes med samling kl. 13.00 utanför mälteriet på Tärnö. Där togs vi emot av mältaren Frank Wärme utanför mälteriet, som sedan 1999 är inrymt i ett stort fodermagasin från 1700-talet. Frank berättade lite om Säteriets och mälteriets historia innan vi visades in i det gamla magasinet för att beskåda det ultramoderna datorstyrda mälteriet som är helt i rostfritt stål och få mer information från Frank om mältningsprocessen.

Vädrets makter stod hos inte helt bi men vi trotsade regnet och besökte även bränneriet. Bränneriet har tillstånd för en årsproduktion av 400 000 liter, men tillverkar sedan 2006 ca 200 000 liter julakvavit och vodka per år. Vi for därefter vidare de ca 2,5 milen till stadens centrum.

Efter en snabb incheckning på vandrarhemmet, som var beläget bara ett stenkast från bryggeriet och Nyköpings Hus, samlades vi på nytt kl. 15.00, den här gången utanför bryggeriet.

Inne i bryggeriet hälsades vi välkomna av bryggaren Horst Fritze. Horst bjöd på bryggeriets pils, som i smak skulle ligga mellan tysk och tjeckisk pilsner. Medan vi smakade på pilsen fick vi lite information om bryggeriets produkter och lita annat från Horst. Bryggeriet hade flyttats från Kungsholmen i Stockholm till Nyköpings gamla vattenverk i september 2006. Flytten hade möjliggjort en fyrdubbling av kapaciteten. Bryggeriet tillverkar nu ca 700 000 liter öl och kan nu exportera en del till Danmark, Finland, Storbritannien och USA. Flera av bryggeriets produkter hade olika sammanhang fått medaljer och andra priser.

Systemets beställningar styr till viss del produktionen och det var Systemets önskan att få en porter som var anledningen till att Rökportern lanserades. Rökportern hade 2007 fått bronsmedalj i World Beer Cup. Bryggeriets största produkt var God Lager följt av Kalasöl i olika varianter

Vid rundvandringen i bryggeriet tillbringade besökarna mest tid bland lagertankarna. Från dem kunde vi nämligen prova flera sorter. Den populäraste sorten tycktes vara India Ale.

Sedan Sören på Bryggeriklubbens vägnar tackat Horst och överlämnat klubbens standar till honom tog nöjda bryggeribesökare en promenad till Nyköpings Hus där middag skulle serveras och en ölprovning äga rum i de historiska lokalerna. Horst ledde ölprovningen under och efter middagen och vi fick prova Kalasöl, India Ale, God Lager och Barley Wine samtidigt som vi fick information om de olika sorterna. Smuttölet Barley Wine med en styrka på 9,5 procent, som hade fått en guldmedalj 2000, passade bra till ost efter en måltid.

Efter måltiden vidtog en auktion och därefter ett för många givande bytesmöte.

Styrelseledamöterna avslutade vistelsen i Nyköping med ett styrelsemöte på söndagsförmiddagen innan det var dags för hemfärd. Vad som avhandlades på styrelsemötet framgår att det i bladet intagna protokollet från mötet.

Nu får vi tillbringa några månader med att

vänta på nästa bryggerimöte - det i Grebbestad i höst.

Jag önskar alla läsare en skön sommar och alla samlare en givande samlartid. Glöm inte att besöka bryggerier som passerar eller som finns i semesterlandet och glöm inte att blöta av etiketterna på den öl den läsk som provas på semestern.

OG

Deltagare vid vårmötet den 17 maj 2008 på Tärnö Säteri och på Nils Oscar

Supharat Aeimpanupong

Jonas Ahnfelt

Martin Andersson

Per Berggren

Patrik Berglund

Bengt Borg

Sören Borgström

Sören Clavebring

Carina Dilen

Lennart Edvardsson

Michael Genitz

Ove Grip

Carolina Gustavsson

Mikko Hovi

Göran Jalstrand

Tuffe Jansson

Kurt Johansson

Magnus Karlsson

Rickard Laisfeldt

Lennart Larsson

Annika Lindstedt

Stefan Lööv

Christer Lööv

Krister Martis

Kjell Nilsson

Magnus Nordström

Arne Persson

Svend Petersen

Stig Pudas

Veikko Roos

Jörgen Sand

Ingmar Strannevik

Per-Olof Ström

Siv Ström

Roger Svensson

Tuula Svensson

Per Söderberg

Torbjörn Söderberg

Björn Sörngaard

Hans-Lennart Ullström

Henrik Unnerbrant

På Tärnö Säteri togs vi emot av mältaren Frank Wärme

Mälteriet är inrymt i ett gammalt fodermagasin

Frank informerar om mältningsprocessen

Förväntasfulla besökare på väg in i Nils Oscar Bryggeri

I bryggeriet hälsade bryggaren Horst Fritze välkommen

Horst bjöd på öl ur flaska...

...och ur lagertankar

Horst får blommor och standar som tack

Efter middagen följde ölprovning...

...och bytesmöte

Styrelsemöte för Bryggeriklubben På Nyköpings vandrarhem 2008-05-18

Närvarande: Sören Borgström	Ordförande
Ingmar Strannevik	Vice ordförande
Rickard Laisfeldt	Kassör
Ove Grip	Övrig ledamot
Roger Svensson	Sekreterare

1. Mötets öppnande.

Mötet öppnades av ordförande Sören Borgström som hälsade alla välkomna.

2. Kallelse till mötet, godkännande.

Kallelsen till mötet godkändes.

3. Dagordningens godkännande.

Dagordningen godkändes.

4. Välkomnande av den nye sekreteraren.

Styrelsen hälsade den nya sekreteraren välkommen.

5. Val till mötesfunktionärer och protokollsjusterare

Till mötesordförande valdes Sören Borgström och till mötessekreterare valdes Roger Svensson
Ove Grip utsågs till att justera protokollet.

6. Medlemssituationen.

Vi har mist 2 samlande medlemmar dessa är Alf Johnsson och Klas-Henrik Bergström som har avlidit.

Vidare framkom att 4 samlande och 4 stödjande medlemmar ej har betalt medlemsavgift. Sören och Rickard har kontaktat dessa.

Styrelsen tog beslut på att medlemmar som ej betalar in medlemsavgift ej kommer att få inbjudan till möten.

7. Kassa rapport.

Rickard meddelade att klubben har 40 000 i kontanta medel.

8. Rapporter.

Sören talade om att han sedan höstmötet var på rundresa i södra Sverige. Om den står och läsa i bryggeriklubbens medlemsblad nr 1- 2008, vidare framkom att han tar sig en tur i slutet på maj som bär iväg norrut där han ska göra en del besök på diverse bryggerier. Mer om detta redogör han på höstmötet.

Styrelsemöte för bryggeriklubben På Nyköpings vandrarhem 2008-05-18

9. Gårdagens besök på Nils Oscar.

Styrelsen var eniga om att det var ett väldigt trevligt besök o dom var mycket generösa med provsmakning av gott öl! Även Michaels hembrygd var väldans god. Guidningen sköttes utmärkt av Horst Fritze o Michael Genitz var ett trevligt tillskott som bidrog med information och kommentarer. Öl provningen däremot var tveksam.

10. Årets etikett 2007.

Ahle Julöl vann omröstningen 2007 och diplom utdelas 5 oktober i samband med vårat besök där.

11. Höstmöte i Grebbestad och Alafors.

Lördag 4 oktober besöker vi Grebbestad bryggeri och vi bor på Grebbestad minihotell och vandrarhemmet 40 platser som kan utökas med 7 platser.

Vi äter på Restaurang Telegrafan.

Söndag 5 oktober besöker de medlemmar som vill Ahlafors bryggeri.

12. Medlemsbladet.

Ove Grip meddelar att han ej kommer att kunna kopiera i fortsättningen, och överväger också att sluta som redaktör, Därför kommer vi att kontakta ett tryckeri och höra vad kostnaden för 130 färdiga blad blir.

13. Nya och övriga frågor.

Med anledning av höjda bensinpriser föreslogs att milkostnaden för styrelsen höjs från 12 kronor/mil till 15 kronor. Vid samäkning reduceras beloppet proportionellt. Styrelsen beslutade att detta gäller från och med vårmötet i Nyköping. Förslag till vårmöte 2009, Ystad och Tomelilla och höstmöte 2009, på Spendrups i Vårby. Förslaget från Sören angående subvention av öl provningen med 50 kronor per provande medlem avslogs pg a att det var en tveksam öl provning.

Vidare framkom att det är viktigt med information om vad som gäller och att berörda personer får rätt information.

Det verkar som att många tycker att bytesmötet är det viktigaste vid våra träffar, pga det måste vi ha en bra lokal, typ den som fanns på Nyköpingshus.

Nöjda medlemmar är ett måste.

14. Avslutning.

Ordföranden tackade för visat intresse och avslutade mötet.

Roger Svensson

Mötets sekreterare: Roger Svensson

Sören Borgström

Ordförande: Sören Borgström

Ove Grip

Justeringsman: Ove Grip

“ÅRETS ETIKETT 2007”

Omröstningen till årets etikett 2007 fick 56 medlemmar att avge röster/poäng - sammanlagt 339 poäng. Segrade gjorde

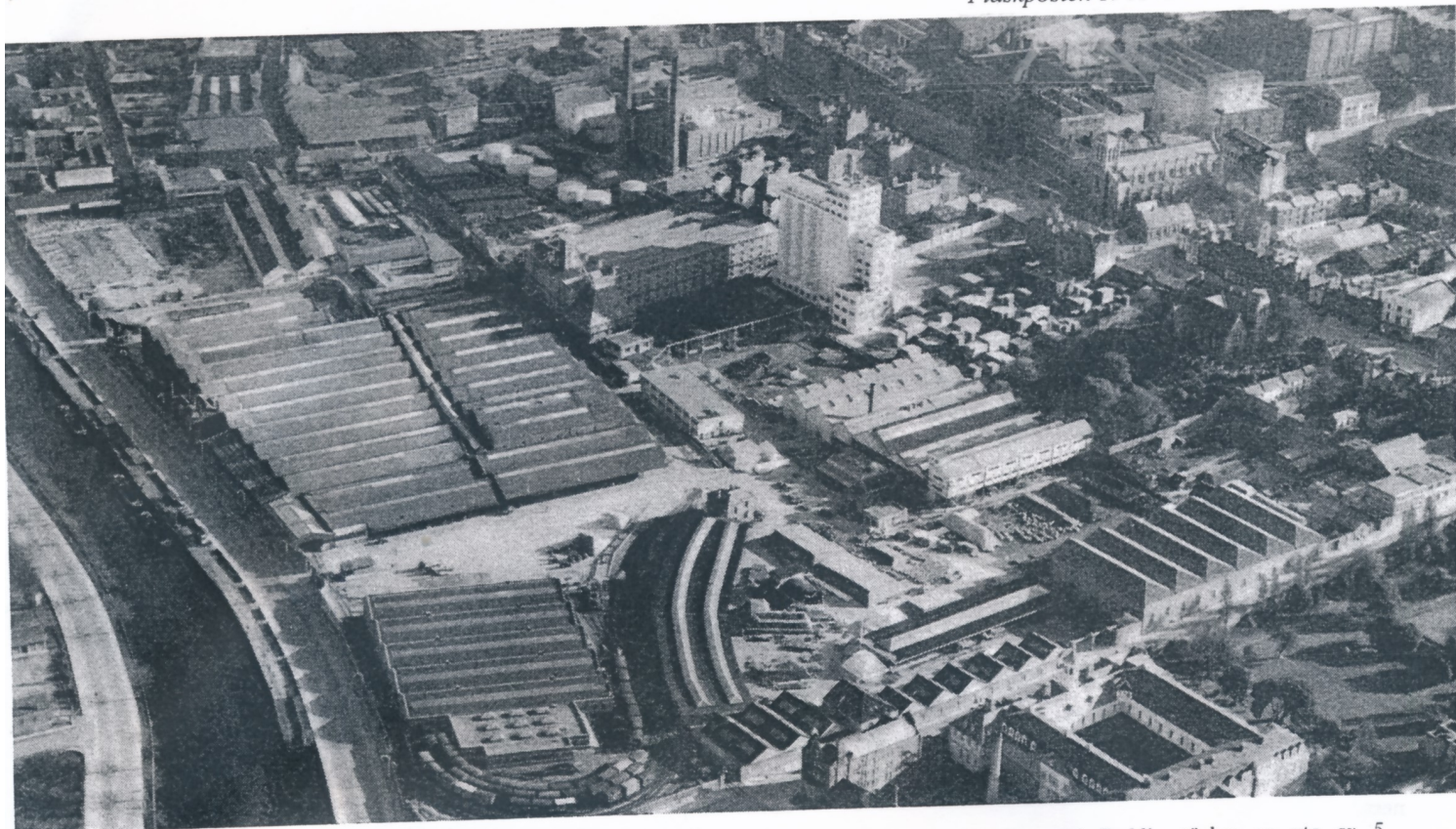

Följande sex etiketter fick flest poäng:

1. Ahle Julöl	52
2. Grebbestad Påsköl	47
3. Humle-Hildas Altbier	45
4. Mariestads Sommmaröl	34
5. Oppigårds Indian Tribute	27
6. Ysta Jubileum	24

Hur man tillreder »en icke kostsam öl-fernissa» beskrives i en bok av J. C. Gutle som kom ut i svensk översättning 1799 under titeln »Grundlig anvisning att förfärdiga Goda Fernissor jämte Konsten att Lakera och Förgylla efter rigtiga grunder och egen ärfarenhet till Konstnärers och Handverkares tjänst». Receptet lyder som följer:

Man tager en boutelj Öl, kokar och skummar det väl: däri lägger man sedan 2 eller 3 lod Gummi Arabicum, och låter det än ytterligare koka tillsammans.

Guinness' anläggningar i Dublin täcker en yta av 5 tunnland. I centrum dominerar silobyggnaden, och bredvid denna ser man kraftcentralen med sina två skorstenar. Längst t. v. floden Liffey.

My Goodness My Guinness

201-årigt bryggeri ett av världens största familjeföretag i sex generationer

Ett av världens allra största och mest berömda bryggeriföretag, Arthur Guinness, Son & Co. Ltd., med sina jätteanläggningar i Dublin och London för tillverkning av porter kunde för något år sedan se tillbaka på en 200-årig ytterst framgångsrik verksamhet.

I slutet av år 1759 arrenderade den 34-årige irländske bryggaren Arthur Guinness ett litet fallfärdigt bryggeri vid S:t James' port i Dublin, och bryggeriets officiella namn är alltjämt St. James's Gate Brewery. För att vara på säkra sidan tog han arrendet på 9 000 år, vilket onekligen vittnar om en viss framsynthet.

Det var inte Guinness som uppfann portern, men det är hans och hans ättlingars förtjänst att denna blivit så populär, ej blott i hemlandet och Storbritannien utan även i andra länder.

Irländarna har alltid varit ett törstigt folk, och den romerske författaren Dioscorides, som levde på kejsar Neros tid, berättar, att de redan då var mästare i att brygga öl. Och törsten avtog tydligen inte med åren, ty i början av 1600-talet berättar

en resande att det fanns 91 bryggerier och 1 180 ölstugor i Dublin, som på den tiden inte räknade mer än 4 000 familjer.

Den konsten att brygga porter, dvs. använda starkt rostat malt eller korn för att få fram ett mörkt, fylligt öl med säregen smak, kom från London. Där hade man börjat tillverka denna dryck på 1720-talet, och den hade hastigt slagit igenom bland arbetarna och särskilt bland bärarna, porters, efter vilka den har sitt namn. Numera betecknar *porter* de svagare sorterna av denna öltyp, medan de starkare går under namnet *stout*, som just betyder stark eller kraftig.

Det var dåliga tider för de irländska bryggarna när Guinness började sin verksamhet, ty engelsk porter hade vid den tiden börjat införas till Ir-

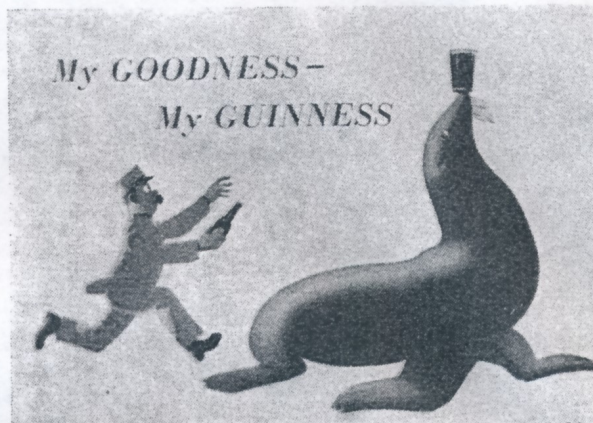
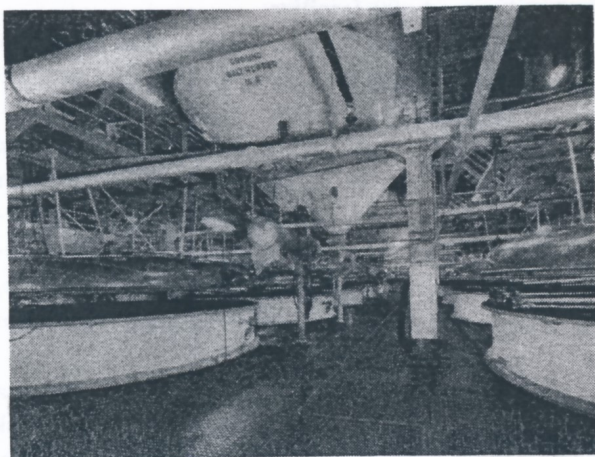
land, och denna var belagd med betydligt lägre accis än det irländska ölet. Många bryggerier måste därför läggas ned, och Guinness själv umgicks med planer på att flytta över sin verksamhet till England. På 1770-talet upphörde emellertid de engelska bryggeriernas privilegierade ställning, och det var nu som Guinness såg sin chans och började specialisera sig på porter och stout. Alltsedan 1799 har bryggeriet uteslutande tillverkat dessa öl-sorter.

Sex generationer

Firman har under ständig utveckling gått från far till son, och även om den sedan 1886 drivs i aktiebolagsform, domineras den alltjämt av familjen Guinness. Det får väl anses som något ganska märkligt att bolagets nuvarande styrelseordförande, lord Iveagh (Ruppert Guinness), som f. ö. vid sina 87 år fortfarande är vid full vigör, endast är den femte i raden avkomlingar efter den förste Guinness.

Bryggeriet upptog ursprungligen den blygsamma arealen av ett par hektar men har under de två seklen expanderat så, att det idag sträcker sig över hela 26 hektar och bildar en hel liten stad för sig. Denna består av en övre del söder om St. James Street, där det imponerande brygghuset med sina 24 mäskkar och 14 vörtpannor om 1 000 hl vardera, jäskällarna med sina jättelika jäskar, i vilka en ordinär villa gott skulle kunna få rum, och de vidsträckta lagerkällarna är belägna. Här finns också administrations- och kontorslokalerna samt, i ett särskilt kvarter, mälterierna. På andra sidan gatan reser sig de två modernaste byggnaderna, den väldiga värme- och kraftcentralen och den storslagna silobyggnaden. Därifrån sänker sig ett område ned mot floden Liffey strand. Det do-

Det jättelika brygghuset hos Guinness i Dublin med sina många mäskkar.

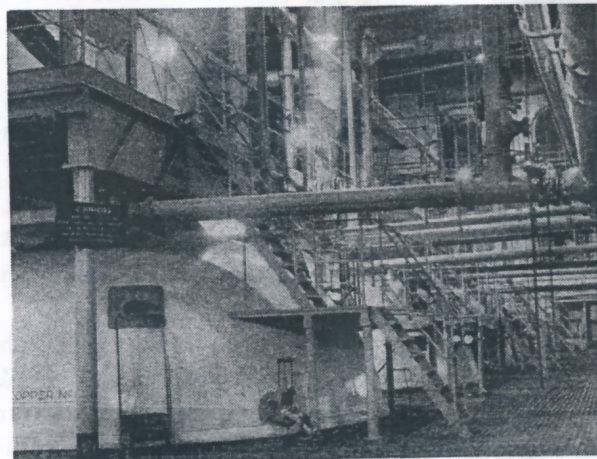

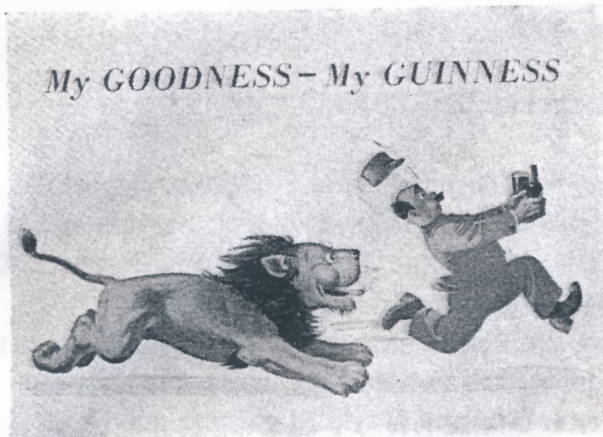
En av de många cartoonerna i form av ett vykort som blivit så populära och som Guinness skänker bort med varm hand.

mineras av jättepyramider av träfat, vilka här tillverkas, repareras, tvättas och hartsas för att slutligen fyllas med den svarta drycken. Övervägande delen av produktionen lämnar bryggeriet på dessa träfat eller på 30-hektolitersbehållare av aluminium, specialkonstruerade för transport med bolagets lastfartyg. På senaste tiden har man dock börjat tappa exportportern även på flaskor. Godstrafiken inom bryggeriområdet ombesörjes av en egen järnväg i lilleputtformat.

Guinness äger sedan 1936 även ett bryggeri i London, Park Royal Brewery, som med en årsproduktion av över 1,5 milj. hl förser London och dess omgivning med porter. Huvudbryggeriet i Dublin, som kommer upp till ca 3,5 milj. hl (Sveriges totalproduktion av maltdrycker är ej högre än 2,8 milj. hl), sörjer för hemmamarknaden och exporterar resten till de övriga delarna av Storbritannien och till främmande länder. Ännu för några år sedan var Guinness världens största bryg-

Några av de 14 vörtpannorna i brygghuset. De rymmer var och en 300 hl.

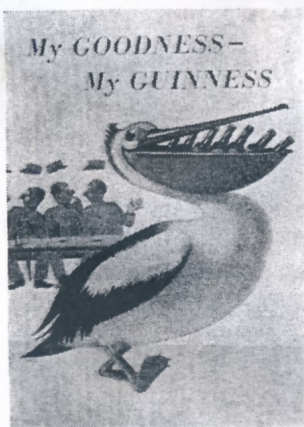

geriföretag, men idag finns det ännu större bryggerier i USA.

Republikens stötspelare

Guinness' bryggeri har såväl materiellt som kulturellt varit av enastående betydelse för den fattiga och svagt utvecklade irländska republiken. Familjen Guinness har nämligen lagt ned en betydande del av sina stora intäkter på allmännyttiga och välgörande uppgifter. I äldre tider var det framförallt Dublin som gynnades. Staden fick en av sina katedraler samt ett sjukhus restaurerade, mark skänktes till en offentlig park i stadens centrum och arbetarbostäder uppfördes genom familjens frikostighet. Och bolaget har fortsatt familjens traditioner. Som exempel från de senaste åren kan nämnas att företaget ställt medel till förfogande för en lärostol i mikrobiologi vid Nationella universitetet i Dublin och givit staten ett lån på 11 milj. kronor för försök att rationellt utnyttja torven, Irlands naturliga bränsle. Vilket ingalunda står i vägen för den privata filantropi som Guinnessfamiljen fortfarande utövar.

Genom sina stora korninköp har Guinness betytt oerhört mycket för det irländska jordbruket, och i skatter och acciser har firman sedan den ombildades till aktiebolag inlevererat över 10 miljarder kronor till stat och kommun. Som ett bevis

på sin uppskattning av företagets insatser till landets fromma lät också irländska regeringen till 200-årsjubileet utge ett frimärke med ett porträtt av bryggeriets grundare.

Föredömlig omvårdnad

Mycket anmärkningsvärd mot bakgrunden av de i mångt och mycket utvecklade förhållandena som ännu kännetecknar Irland, är den föredömliga sociala omvårdnad om de anställda som alltid utmärkt bryggeriet. Redan från 1860 finns belägg för att pensionering förekommit, och sedan 1870 har företaget haft egen läkare. Nu får de anställda fri läkar-, tand- och sjukhusvård såväl för sig själva som för sina familjer, och samma förmåner har pensionärer och änkor efter anställda. Företaget har också grundat en sparbank och ett försäkringsbolag för löntagarna, där dessa får vissa förmåner. Vidare har anställda i åldern 14—30 år möjlighet att studera gratis vid Dublins tekniska skolor, och för döttrarna till bolagets folk anordnas hushållskurser. För sporten inom företaget har en idrottsplan inrättats, och för olika hobbyverksamheter såsom hemslöjd, trädgårdsodling och uppfostring av hundar, duvor och andra mindre husdjur finns en förening som stöds av bolaget.

Arbetsstudier bedrivs givetvis inom företaget, men de belopp som härigenom sparas in för de olika avdelningarna kommer deras personal till godo under det närmast följande året.

Makta populär reklam

Guinness' av verklig brittisk humor präglade reklam med sina jättestarka karlar, sitt menageri av exotiska djur och sina enkla men fyndiga slogans har blivit välkänd. I själva verket föddes den så sent som den 2 februari 1929 i och med att företaget denna dag för första gången införde annonser i de stora engelska dagstidningarna om sina produkter. Vid det laget hade Guinness tillverkat och sålt porter i över 150 år, vilket möjliggjorts av dryckens egna förtjänster.

Redan tidigt fick nämligen Guinness' porter namn om sig att vara ett stärkande medel, verkamt mot sömnlöshet, nervösa åkommor och vissa magbesvär. Redan 1815 skrev en engelsk officer, som blivit sårad i slaget vid Waterloo och av sin läkare rått att dricka Guinness' porter: »Jag är övertygad om att denna dryck mer än något annat bidrog till att jag återvann mina krafter.» Samma uppfattning har gått igen överallt och skapat uttrycken »Guinness is good for you» (G. är bra för dig) och »Guinness for strength» (G. för styrka).

Men när Guinness sent omsider beslöt att ge sig den moderna reklamen i våld så skedde det efter en princip som firman alltid varit stolt över, nämligen att skall man göra en sak, så skall man göra den väl. Guinness inledde ett samarbete med reklamfirman S. H. Benson Ltd. i London, och det är denna som skapat de kända Guinnessfigurerna. Därvid har man ofta byggt på de ovan återgivna slagorden och fått fram en rad lustiga situationer som på färggranna affischer och i tidningarnas annonser sprids över hela den Guinness-drickande världen. Ett typiskt exempel på »Guinness for strength» är bilden av en kraftig man vars muskelsvällande armar drar i väg med en kärra, i vilken en väldig bryggarhäst sitter med ett belåtet leende kring mulen.

Den kända serien med de vilda djuren i en zoologisk trädgård och deras djurskötare i de befängdaste situationer bygger på den oöversättliga vitsen »My Goodness, My Guinness». Ordet »goodness» betyder godhet, förträfflighet, varvid man tänker på porterns fylliga smak och andra goda egenskaper. Men »My Goodness, My Guinness» kan också betyda »Milda makter, min Guinness!» och det är vad djurskötaren utropar när han och hans uppskattade flaska Guinness råkar ut för de vidunderligaste händelser.

Figurerna — drottningen

Författaren av dessa rader har ett personligt minne av denna djurserie som visar, dels hur kända och populära dessa figurer är, och dels hur väl Guinness förstår att utnyttja dem. Jag råkade vara i London några dagar efter drottning Elizabeths kröning medan ännu dekorationerna längs kortegens väg fanns kvar. Utmed trottoarkanterna kunde man då med korta mellanrum se stolpar med en bild av hela Guinness-menageriet med djurskötare och allt. Dessa figurer stod där ivrigt sträckande sig mot kortegen för att få vara med och hylla majestätet. Någon text fanns inte och behövdes inte heller. Och ingen av de övriga åskå-

Brev till Bryggeriklubben i översättning av redaktören

M. Saris 1.4.08

Bäste herr Borgström!

Vänliga hälsningar från Slovakien. Jag samlar på öletiketter från följande länder: Slovakien, Österrike, Schweiz, Sverige, Finland, Norge, Danmark, Danmark, Australien och Nya Zeeland.

Jag skulle vilja be er samlarförening att sända mig adresser till samlare som skulle vilja byta öletiketter med mig eller att publicera min begäran i ert medlemsblad (om ni ger ut något).

I utbyte mot etiketter från "mina länder" kan jag även erbjuda etiketter från andra länder eller annat material som självhäftande reklammaterial, kronkapsyler och underlägg.

Peter
PETER VRÁBEL
 MALÝ ŠARIŠ 44
 080 01 PREŠOV
 SLOVAKIA

Arbetsblad 2008-06-29

● "Sveriges ölbryggerier - en reseguide" av Lotta Jernström (Grenadine), cirkapris 165 kr

Det här är en välkommen guide till landets många ölbryggerier, stora som små.

Över 30 presenteras med beskrivning av tillverkningen och med telefonnummer, epost- och webbadresser. Inte ens vårt lilla

Sandbacka bryggeri i Sandviken saknas.

Mycket användbar för den som vill ge sig ut och botanisera i Ölsverige.

darna hade tagit illa upp. Det var ju bara i sin ordning att representanterna för engelsmännen nationaldryck var med vid detta högtidliga tillfälle. För engelsmännen finns det nämligen två symboler för Goodness: det ena är kungahuset, det andra Guinness.

Harald Thunæus

EXPRESSEN

En utskrift från Expressens nätupplaga, Expressen.se

Publicerat 7 juni 2008

...TILL PUTTGARDEN. Hittills i år har handeln ökat med 30 procent, vilket innebär 10,85 miljoner liter på årsbasis. Nu lägger bryggeriet om produktionen och brygger ölen i Tyskland i stället. Foto: Jan Wiridén

Ölet tar en omväg

45 miljoner liter svensk öl produceras varje år direkt till gränshandeln i Danmark och Tyskland. Svenska långtradare kör tusentals onödiga mil och lossar sin kluckande last i städer som Helsingör, Puttgarden, Burg, Kiel, Flensburg och Travemünde. Där köper prismedvetna svenskar ölet till lågpris och kör hem det igen. I spåren följer miljöförstöring, missade skatteintäkter, missbruk och kriminalitet. GT har granskat den växande handeln som är en absurd konsekvens av svensk alkoholpolitik. Först ut i vår serie är bryggerijätten Carlsberg Sverige i Falkenberg.

FALKENBERG. Den svenska ölförsäljningen i Tyskland och Danmark ökar kraftigt efter alkoholskatt höjningen vid årsskiftet.

Därför överväger Carlsberg Sverige att flytta sin produktion av öl till gränshandeln från Falkenberg till Nordtyskland.

- Då slipper vi de långa transporter och kan dessutom ta ansvar för miljön, säger Otto Drakenberg, vd för Carlsberg Sverige.

Tusentals svenskar köper miljontals liter svensk öl i Danmark, men framför allt i Tyskland. Nu, under högsäsong, rullar 90 långtradare i veckan ner till gränsstationerna, var och en fylld med 71000 ölburkar.

Så gott som varenda droppe körs sedan hem igen av törstiga svenskar.

Sverige förlorar skatteintäkter, miljön tar stryk och kriminaliteten frodas när åtråvärda liter säljs vidare illegalt.

Gränshandeln sköt i höjden

Starkölskonsumtionen har fördubblats sedan EU-inträdet och konsumtionen av lätt- och mellanöl minskat i motsvarande grad.

Vid årsskiftet höjdes alkoholskatten från 1,47 kronor per volymprocent alkohol till 1,66 kronor.

Effekten lät inte vänta på sig.

- Vi noterar en 30-procentig ökning av gränshandeln mellan januari och april jämfört med samma tid förra året, säger Otto Drakenberg. Under maj till augusti råder dessutom högsäsong. Därför kommer den troligen att öka ännu mer.

Vill ha sänkt skatt

Landets bryggerier idkar intensiv lobbying för att förmå regeringen att

LÄS OCKSÅ

9 juni 2008

♦ Gränshandeln påverkar inte alkoholpolitiken

8 juni 2008

♦ Bärs tillbaka till Sverige

sänka alkoholskatten till förmån för den inhemska försäljningen.

- Det är konstigt att man bara blundar för de negativa sidorna med gränshandeln, tycker Cathrine Andersson, informations-chef för Sveriges bryggerier. Det är ju ungdomar som sedan får tag i alkoholen.

Otto Drakenberg ser heller inga fördelar med gränshandeln och hyser inget större hopp om att den borgerliga regeringen ska reagera.

- Höjningen gjordes bara av skattefinansiella skäl, inte alkoholpolitiska, tror han. Det verkar inte som om de vill lyssna. Många politiker har nog aldrig varit på plats vid gränsen och sett vad som händer där.

En tredjedel köps utomlands

Otto Drakenberg, vd för Carlsberg Sverige.

Kan ni inte avstå från gränshandeln? - Nej. En tredjedel av den starköl som dricks i Sverige köps utomlands. Om vi inte var aktiva där hade vi avstått från en tredjedel av marknaden, säger Otto Drakenberg.

Carlsberg Sverige tar nu saken i egna händer.

- Vi överväger att ställa om produktionen av öl till gränshandeln till vårt tyska systerföretag. Under

sommaren gör vi ett test för attklara av att leverera de stora volymer som efterfrågas. Förhoppningen är att det kan fortsätta även fram-över, berättar han. Då skulle vi minska transportkostnader och miljöbelastningen.

Jobben ännu inte hotade

I Falkenberg bryggs cirka 280 miljoner liter dryck om året, varav 170 miljoner liter öl.

Fem procent går till gränshandeln.

- Mellan januari och april har vi ökat försäljningen i Tyskland med 30 procent. Och den kommer säkert att öka ännu mer under sommaren som är högkonjunktur för oss, fortsätter Otto Drakenberg.

Säger ni upp personal om ölproduktionen minskas i Falkenberg?

- Nej. Vi går ändå för högttryck och vill satsa på vår export av cider i stället.

Av Marie Hebelius Svahn
marie.hebelius.svahn@gt.se

URL till denna sida: <http://www.gt.se/nyheter/1.1190095/olet-tar-en-omvag>

Information från kassören och redaktören

Ny stödjande medlem

205. Gotlands Bryggeri

Information till de etikettsamlade medlemmarna

Etiketterna Ahle Julöl och Ahlafors Ljusa är inga nya etiketter utan de har skickats ut tidigare när Ahlafors Bryggeri var stödjande medlem första gången. Ryggetiketten Tre Röda Hjärtan Halmstad 700 År är en läs och inte en öletikett.

Det historiska materialet från Flaskposten har som vanligt tillhandahållits av Sören. Bilderna på de gamla och ovanliga Gävleetiketterna på sista sidan har tillhandahållits av Henrik Unnerbrant.

Arbetarbladet söndag 27 april 2008

Botten upp!

DAGSUTFLYKT. Agne Larsson och Tord Nyman från Eskilstuna åkte buss över dagen till Lövestabruk. De brygger själva öl ibland – men den här gången var de på plats vid SM för att smaka.

Foto: Jacob Hilding

LÖVSTABRUK

Det var glada miner när SM i hembryggd öl avgjordes i Lövestabruk under lördagen. Inte bara tack vare de starka dryckerna. Arrangemanget slapp nämligen besök av ordningsmakten – trots att Tierps kommun anser det vara olagligt.

SM i hembryggd öl fortlöpte utan att några poliser syntes till. Trots att, som Arbetarbladet tidigare har berättat, Tierp kommuns alkoholhandläggare hävdar att tävlingen bryter mot alkohollagen.

– Jag trodde inte innan att de skulle dyka upp, men man vet ju aldrig. Vi menar dock att det här går bra att genomföra, förklarar Fredrik Almgren, ordförande i Svenska hembryggareföreningen.

Ölfantaster från hela landet

Lagligt eller inte – det var inget som verkade bekymra

Ölänskare från hela landet släckte törsten när SM i hembryggd öl avgjordes

de påtagligt nöjda besökarna i Lövestabruks Folkets hus.

Hembryggare från hela landet hade kommit dit för att bevisa att just deras öl var bäst. 303 ölsorter tävlade i tio olika klasser. 95 fanns att dricka i Lövestabruk. Dessutom fick besökarna utse "Folkets val".

Vill bevara ölkulturen

Lövstaölets vänner bildades 1999 och är en av landets största föreningar för hembryggare. I år stod de värd för den tjugonde upplagan av SM.

– Vi vill bevara den ölkultur som finns i Lövestabruk. Här

har bryggs i flera hundra år. På sikt vill vi sälja öl kommersiellt, säger föreningens ordförande Anders Holmstedt.

Det är just vad totalvinnaren i SM får möjlighet att göra. Från de tio klasserna ska en totalsegrare utses. I år vann Thomas Dalerstedt från Romelanda i Bohuslän med sin Hökhåltis sommarale.

– Den är av sorten english pale ale, berättar Fredrik Almgren.

Fredrik Almgren är mycket nöjd med arrangemanget i Lövestabruk. 500

personer beräknas ha kommit till SM för att brygga eller prova öl. Många har kommit i buss då provandet av 95 öl sätter sina spår.

– Men de som kommer för att bli på lyran vill vi inte ha hit. Vi vill att de som kommer ska dricka lite av varje, förklarar han.

Vill bidra till bättre ölkultur

I stället vill de bidra till en bättre ölkultur. Fredrik Almgren ger inte mycket för ölen som säljs på Systembolaget eller serveras på landets krogar.

– 95 procent av det som säljs på bolaget är ljus lager av internationell typ. Krogarna bygger ofta sin image på annat än att de har god öl, till exempel en trevlig uteservering. Men det har faktiskt blivit bättre de senaste åren.

Jacob Hilding

Tel. 0293-126 68
jacob.hilding@
arbetarbladet.se

